

Sygn. akt V CSK 584/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa J.P.

przeciwko A.B.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego A.B.

przeciwko J.P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda - pozwanego wzajemnego

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 21 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI Ga [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego wzajemnie J.P. od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego zasądzającego od skarżącego na rzecz powódki wzajemnej A.B. kwotę 75 000 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazał na istnienie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas w orzecznictwie niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie

przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i będzie miało znaczenie nie tylko dla wyniku konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Sformułowane przez pozwanego zagadnienie prawne dotyczy tego, czy uchylenie się od zaspokojenia roszczenia w drodze zarzutu przedawnienia następuje z mocy prawa czy poprzez podniesienie takiego zarzutu w postępowaniu sądowym.

Druga przyczyna kasacyjna zachodzi w przypadku braku zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy, wykładane lub stosowane w sposób prowadzący do odmiennych - zróżnicowanych albo sprzecznych - orzeczeń albo decyzji procesowych. Należy jednak przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012 r., I PK 144/12, nie publ., z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, nie publ., z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, z nie publ. i z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08, nie publ.). Według skarżącego, istnieje potrzeba wykładni art. 117 § 2 k.c. w kontekście tego, czy dopiero materialne oświadczenie dłużnika o przedawnieniu złożone wierzycielowi stanowi podstawę do uznania skuteczności zarzutu przedawnienia podniesionego w procesie o zapłatę czy też przedawnienie następuje z mocy samego prawa na skutek upływu określonego przepisami terminu, a do skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia wystarcza powołanie się na przedawnienie przed sądem.

Wbrew stanowisku skarżącego, wskazane przez niego kwestie nie noszą cech „istotności” i „nowości”, zaś problematyka przedawnienia roszczeń, zarzutu przedawnienia, wykładni i stosowania art. 117 § 2 k.c., charakteru prawnego oraz skutków przedawnienia jest przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, opracowań komentarzowych i publikacji, nie więc racjonalnej potrzeby ich powielania.

Skarżący powołał się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej polegającą na naruszeniu przepisów prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i nauce prawa ugruntowany jest pogląd, że przytoczona przyczyna kasacyjna to zasadność skargi widoczna od

razu, bez konieczności pogłębionej analizy wywodów w niej zamieszczonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Występuje w przypadku kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, dostrzegalnego bez zagłębiania się w szczegóły sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, nie publ.). Skarżący nie wykazał tego rodzaju uchybień. Trzeba też wskazać na naczelną zasadę prawa zobowiązań, nakładającą na dłużnika obowiązek zapłaty za spełnione uprzednio świadczenie kontrahenta.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

jw

a.ł.